

PONIEWOLIĆ (7) *vb pf*

Oba o oraz e jasne.

inf poniewolić (5). ◇ *praet 3 sg m* poniewolił (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Zmusić do czegoś, przemocą nakłonić opierającego się; fatigare Mącz [w tym: kogo (1)] (2) : Fatigare, Przymusić/ Poniewolić. Mącz 119d.*

[cum inf: A gdy przyiácháłá ná pogrzeb/ wnet Mendog Krol rozmiłował się iey [...] y poniewolił iá z łobą mieřzkáć. StryjKron 336.]

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Potym mu [Kajetanowi] Frydrych odpisał wty łowá/ dziwuiąc się tey łpráwie iż chciał poniewolić Luterá/ áby odwołał łwe piłanie BielKron 194.

2. *Zgwałcić, zniewolić kobietę [kogo] (5) : A gdy iá [Minerwę] chciał poniewolić Wulkan/ broniłá łwoiey części BielKron 23, 115v, 428.*

W charakterystycznych połączeniach: poniewolić dziewczekę, krolowá, żonę [czyj].

Zwroty: »gwałtem poniewolić« (1): Bili theřz při nym wlyubinyv gdi wkarczmye dzyewáczká gwałthem łłoby na vczinek czyeleřny ponyewolill LibMal 1546/111v.

»na uczynek cielesny poniewolić« (1): LibMal 1546/111v cf »gwałtem poniewolić«.

»sobie poniewolić« (2): LibMal 1546/111v; [o Minerwie córce Pallady] piłzá iż oycá byłá zábiłá/ ktory iá chciał łobie poniewolić BielKron 23v.

3. *[Wziąć do niewoli [co = galery, tj. ich załogi]: Baczáć tákowá moc Krzeřćiián iedná gálerá vderzyłá ná Celná gálerę Hifzpańńá/ ktorá mężnie obronił Marcus Antonius Columna, y nie tylko tę iednę Turecká/ ále y infzych bárzo wiele/ z łwoim ludem poniewolił. BzowRóż 38 (Linde).]*

Synonimy: 1. przymusić; 2. zgwałcić; 3. jąć, pobrać, pogarnąć, poimać, uwięzić, zabrać, zniewolić.

Formacje współrdzenne cf NIEWOLIĆ.

Cf PONIEWOLENIE, PONIEWOLONY